

Джерела та література

1. Katrin Böttger / Mathias Jopp. Fundamentals of German European Policy. 2017. URL: <http://iep-berlin.de/wp-content/uploads/2017/10/GEPS-01-17-Fundamentals-of-German-European-Policy.pdf>
2. Basic Law for the Federal Republic of Germany. URL: <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80201000.pdf>
3. Europe 2020 targets: statistics and indicators for Germany. URL: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/european-semester-your-country/germany/europe-2020-targets-statistics-and-indicators-germany_en
4. Jamet et al. Das deutsch-französische Krisenmanagement in der Eurozone', in C. Demesmay et al (eds.) Die Konsenswerkstatt: Deutsch-französische Kommunikations- und Entscheidungsprozesse in der EuropaPolitik, Baden-Baden. Nomos. 2013. P. 23–45.
5. Marsh, D. The Euro: The Politics of the New Global Currency, New Heaven, Yale University Press. 2009.
6. Schäuble W. The State of Europe – What governance is needed in the European Union? Hertie School of Governance, Berlin, May 27. 2014. URL: <http://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Reden/2014/2014-05-27-rede-hertie-school.html>
7. Schild J. Leadership in Hard Times: Germany, France, and the Management of the Eurozone crisis', German Politics and Society, 2013. 106(31), P. 24–47.

Авдюшкіна Інна

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

НЕЛЕГАЛЬНА МІГРАЦІЯ ЯК ДЕСТАБІЛІЗУЮЧИЙ ФАКТОР В ЄС

Анотація. Розглянуто проблему сучасної міграційної кризи в країнах ЄС, основні причини появи нелегальної міграції. Проаналізовано сучасну міграційну політику країн ЄС, заходи, які застосовують держави у боротьбі із нелегальною міграцією, а також наголошено на необхідності вдосконалення сучасної міграційної політики країн ЄС, розробки нових умов та принципів адаптації мігрантів.

Ключові слова: нелегальна міграція, міграційна політика, ЄС, держави-члени ЄС, потік мігрантів.

Abstract. The problem of the modern migration crisis in the EU countries and the main reasons for the emergence of illegal migration are considered. The modern migration policy of the EU countries, the measures applied by the states in the fight against illegal migration has been analyzed, and also the need to improve the modern migration policy of the EU countries, the development of new conditions and principles of adaptation of migrants has been noted.

Keywords: illegal migration, migration policy, EU, EU member states, flow of migrants.

Сучасні європейські держави переживають чергову хвилю міграції, яка несе з собою зміну демографічної ситуації в країнах ЄС, а також проблему інтеграції мігрантів у відповідні суспільства. Сьогодні країни Європи зіткнулися з величезним припливом мігрантів з охоплених конфліктами країн Близького Сходу, Африки та Азії.

Наслідки нелегальної міграції проявляються у різних сферах: політичній, соціальній, економічній, культурно-психологічній та інших. Навіть більш, ці наслідки мають як позитивний, так і негативний характер, стаючи джерелом конфліктів. Однак сьогодні зростаючий потік мігрантів до Європи створює багато проблем. Брюссель прагне уніфікувати процедури прийому біженців, водночас країни ЄС не завжди дотримуються правил. В ЄС прибуває все більше людей, які сподіваються отримати статус біженця в одній із його країн. Найсуттєвіші загрози безпеки Європи полягають не тільки виключно у звичайних військових загрозах з боку РФ або інших великих сусідніх держав, але і в небезпеці внутрішньої фрагментації і дестабілізації Європи.

У 2014 р. до ЄС прибуло 626 тис. трудових мігрантів (зростання на 20 %) і 274 тис. нелегальних мігрантів. У січні–вересні 2015 р. потік нелегалів до Європи оцінюється приблизно у 300–400 тис. Цей наплив переселенців можна порівняти з міграційною кризою 1992 р. Основними постачальниками іммігрантів (легальних і нелегальних) залишаються Сирія і Афганістан, значну частку складають вихідці з Лівії та Іраку, приблизно чверть – з африканських країн: Еритрея, Судан, Південний Судан, ДР Конго, Сомалі, Мавританія, Марокко, Туніс, Алжир, Малі, Нігерія, Камерун, Габон. Стрімке зростання і розширення географії нелегальної імміграції пояснюються різними факторами як економічного, так і політичного характеру. Збільшення міграційного потоку збіглося з подіями в арабському світі у 2010–2011 рр., що зачепили низку країн Північної Африки, Аравійського півострова і БС. Потім до нього приєдналися біженці з територій Сирії та Іраку, контрольованих терористичним угрупованням «Ісламська держава».

Інша причина збільшення масштабів незаконного переміщення людей криється в широкому використанні реклами працевлаштування на Заході і діяльності налагодженої мережі злочинних організацій, що займаються доставкою іммігрантів до Європи. На Балканах цей бізнес значною мірою контролюється албанськими і циганськими угрупованнями. За оцінками МОМ, контрабанда мігрантів приносить такий же дохід, як і торгівля наркотиками. [1, с. 143–144].

Процес формування міграційної політики ЄС не був ні простим, ні однозначно поступальним. Рішення у сфері міграції завжди були у центрі суспільних дебатів і на національному, і на загальноєвропейському рівнях; оскільки належали до політично чутливих, повинні були враховувати широкий спектр питань безпеки, захисту прав людини та внутрішньої європейської солідарності і взаємодопомоги [4, с.189]. Зіткнувшись з цим міграційним хаосом, ЄС протягом 2010–2016 рр. активно шукає хоча б

якесь рішення, яке влаштовувало б усіх членів, було б справедливим, адекватним і розрахованим як мінімум на середньострокову перспективу [2, с. 111].

Протягом 2015 р. боротьба з напливом мігрантів з країн Африки та БС стала основним питанням обговорення серед країн-членів ЄС. Навесні 2015 р. ЄК запропонувала за два роки перемістити в інші країни союзу 40 тис. біженців, які опинилися в Греції та Італії. 22 вересня 2015 р. більшістю голосів на зустрічі глав МВС було прийнято рішення розселити у 23 країни-члени додатково 120 тис. біженців, які вже прибули в ЄС.

Приплив біженців в ЄС після викликаного коронавірусом помітного зниження в квітні 2020 р. у травні знову різко посилювався. У травні 2020 р. Європейська прикордонна служба «Frontex» зафіксувала майже 4 300 випадків несанкціонованого переходу кордонів ЄС на головних міграційних маршрутах – майже втричі більше, ніж у квітні 2020 р. Загалом «Frontex» зареєстрував за період з січня по травень 2020 р. 31 600 нелегальних прикордонних переходів – на 6 % менше, ніж за аналогічний період 2019 р. [3].

Впродовж останніх п'ятнадцяти років міграційна політика ЄС суттєво змінилася і набула нового змісту. Колишні неформалізовані міждержавні контакти еволюціонували у повноцінний законодавчий блок співтовариства, вагому частину «*acquis communautaire*». Це відбулося внаслідок об'єктивної потреби у виробленні спільних підходів до регулювання міграційними процесами, як внаслідок їх інтенсифікації і всередині, і поза межами співтовариства, і в контексті поглиблення європейської інтеграції як такої. Крім переліку термінових заходів, викликаних революціями в низці арабських країн, ЄК вкотре наголошувала на необхідності стратегічного розвитку спільної політики у сфері міграції, зокрема, завершення формування європейської системи притулку, укріплення кордонів, кращого регулювання легальної імміграції до ЄС осіб, що мають потрібний економіці країн ЄС фах, поширення передового досвіду щодо інтеграції мігрантів [3, с. 305].

Отже, єдиного шляху вирішення проблеми нелегальної міграції як дестабілізуючого фактора в ЄС на сьогодні немає. Звісно, це має бути колективний механізм. Вся політика ЄС в цьому питанні зводиться лише до одного заходу – захисту. Посилення заходів захисту і довгострокове рішення проблеми в тих країнах, звідки приїжджають мігранти – благородна мета, але це не знімає з Європи відповідальності. Цей континент для багатьох став притулком і повинен залишатися ним і надалі. Країни ЄС повинні проявити гнучку солідарність, яка дасть змогу виробити такі складові комплексної міграційної політики, як режим надання притулку, прикордонний контроль, схеми розподілу біженців, легальна міграція і соціальна адаптація мігрантів. Якщо біженцям не загрожує небезпека, необхідно мати можливість повертати їх на батьківщину. Це дозволило б зменшити рівень нелегальної і до того ж небезпечної міграції морським шляхом.

Джерела та література

1. Краєвська О. А. Міграційна політика Європейського Союзу: політико-правовий аспект. *Грані*. 2011. № 5(79). С. 143–144.
2. Оврамець М. А. Європейський мультикультуралізм у дискурсі політології міжнародних відносин. *Вісник Маріупольського державного університету*. Серія: Політологія. Історія. Зб. наук. праць. Маріуполь, 2013. Вип. 7–8. С. 111–122.
3. Ромашенко С. Приток беженцев в Евросоюз вновь резко усилился. *Deutsche Welle*. 2020. URL: <https://www.dw.com/ru/>
4. Шамраєва В. М. Спільна міграційна політика ЄС в контексті євроінтеграційних устремлінь України. *Актуальні проблеми державного управління*. 2009. № 2(36). С. 305–312.
5. Brochmann G. Mechanisms of Immigration Control: A Comparative Analysis of European Regulation Policies. Routledge, 2020. P. 189–191.

Кибіч Яна

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

БРЕКЗИТ: НОВІ ЗАГРОЗИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЄДНОСТІ

Анотація. Проаналізовано сучасну міграційну політику країн ЄС, заходи, які застосовують держави у боротьбі із нелегальною міграцією, а також наголошено на необхідності вдосконалення сучасної міграційної політики країн ЄС, розробки нових умов та принципів адаптації мігрантів. Брекзит – це переломний момент в історії європейської інтеграції, значення якого повністю проявиться лише через роки або навіть десятиліття. Велика Британія відіграє особливу роль у формуванні політики безпеки і трансатлантичних відносин, з огляду на що її вихід в будь-якому випадку завдасть сильного удару по Євросоюзу. З іншого боку, є відчуття, що, вийшовши з Євросоюзу, Велика Британія перестане гальмувати європейську інтеграцію і, закривши нескінченні переговори стосовно Brexit, можна буде знову зайнятися ключовими питаннями розвитку ЄС: економікою, кліматом, відносинами між ЄС і Китаєм, США і Росією тощо. Однак поки не зрозуміло, чи виправдаються ці очікування і як будуть розвиватися відносини між ЄС і Великобританією.

Ключові слова: Велика Британія, Європейський Союз, брекзит, інтеграція, загроза.

Abstract. Brexit is a turning point in the history of European integration, and its significance will be fully realized until years or even decades. The UK economy, the second largest in the European Union, accounts for 15.2 % of the EU economy. In terms of size, it is second only to the German economy (21.3 %), but ahead of France (14.9 %). The country ranks third in the European Union both in terms of population and the size of the contribution to its budget. Moreover, the United Kingdom plays a special role in formation security and transatlantic relations. That is why Britain's exit will in any case deal a severe blow to the European Union. On the other hand, there is a feeling that, after leaving the European Union, Britain will stop hampering European integration and when endless negotiations will be stopped according to Brexit, it will be possible to take up issues of EU development: economy, climate, EU-China relations, US and Russia, etc. However, it is not clear whether these hopes will be met and how EU-UK relations will develop.

Keywords: Great Britain, European Union, Brexit, integration, threat.